

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

GRADE 12

SEPTEMBER 2012

**RELIGION STUDIES P1
MEMORANDUM**

MARKS: 150

This memorandum consists of 8 pages.

SECTION A**QUESTION 1 (COMPULSORY)**

- 1.1 1.1.1 Zulu (2)
 1.1.2 Tripikata (2)
 1.1.3 Catholic (2)
 1.1.4 Tanach (2)
 1.1.5 Caliph (2)
- 1.2 1.2.1 It is a body of principles or values that is accepted by the followers of the religion. (2)
 1.2.2 It refers to the principles and values of a religion that cannot be changed. (2)
 1.2.3 It refers to a set of ideals and principles that explain how a society or culture should be ordered. (2)
 1.2.4 These are simple stories that involve someone who had to either solve a moral problem or deal with the consequences of his or her actions. (2)
 1.2.5 It is sacred stories that explain only the world as it is and the nature of human experience. (2)
- 1.3 Religious teachings provide an explanation for human concerns such as life after death and ideas about good and evil.
 Beliefs refer to how a person feels or think about a religious world view. (4)
- 1.4 Theravada Buddhism
 Mahayana Buddhism
 Vajrayana Buddhism (6)
- 1.5 • It implies that everyone everywhere has the freedom of choice to believe what they wish to about God.
 • Everyone is free to follow the activity and practice of the religion of their choice.
 • People cannot be forced to convert to another religion. (4)
- 1.6 • Belief in one God
 • Belief in prophets
 • Belief in angels
 • Believe in Day of Judgment
 • They have sacred books
 • They have special places of worship
 • They have days of holidays
 • They believe in God as the creator
 • They have special dress codes (6)
- 1.7 1.7.1 D Denial of the existence of God.
 1.7.2 C Belief in many gods.
 1.7.3 A Belief that any action has a consequence.
 1.7.4 E A wide variety of spiritual exercises to come to religious results.
 1.7.5 B Release from suffering in Buddhism.

(5 x 2) (10)

TOTAL SECTION A: 50

SECTION B**QUESTION 2**

- 2.1
- Messengers of the creator.
 - Supervisors of the physical world.
 - Look after the welfare of the living.
 - They reveal themselves through dreams and sometime through visions to communicate with the living.
 - To communicate with God the living uses the ancestors – they are intermediaries.

(8)

2.2 **Islam**

- Islam has two major branches, Sunni and Shi'ite.
- The Sunnis are the largest group globally.
- But in some countries the Shi'ite are in the majority like Iraq and Iran.
- Shi'ites believe that the descendants of Mohammed are divinely appointed imams with supernatural knowledge and authority who should lead the faithful.
- Sunnis reject this and believe that the faithful should elect their leaders.
- Shi'ites believe that twelve imams were the intermediaries between God and humankind.
- The twelfth imams went into hiding but he will return someday.
- Until his return the community is led by a hierarchy of religious leaders called mullahs, the most important of these are called ayatollahs.
- Sunni Islam also uses the term imam but simply to refer to the person because of his knowledge and the depth of faith.
- Sunnis seek guidance in the Qur'an and the Haddith.

Christianity

- Christianity is divided into three main branches.
- These are Roman Catholic, Protestants and Orthodox.
- In addition, the three main branches have several sub-branches.
- Within the Protestant branch there are e.g. Methodist, Lutheran, Anglican, Pentecostal, Adventist, Moravian, etc.
- The Orthodox branch is divided into Coptic, Greek, Russian, etc.
- The Orthodox Church and the Roman Catholic Church split because of disagreement over the supreme authority of the Pope.
- There was also disagreement over the origin of the Holy Spirit.
- The Roman Catholic Church teaches that the Holy Spirit comes from God the Father and the Son.
- The Orthodox Church teaches that the Holy Spirit comes only from God the Father.
- The Protestant Churches differ with the Roman Catholic with reference to the Eucharist (Holy Communion).

(12)

- 2.3 2.3.1
- Means that two or more things are able to be compared.
 - This does not imply that things are similar.
 - The act of *comparing* more than one thing.
 - Means that two or more things are likely to show similarities and differences.
 - Comparisons can be either explicit or implicit. (6)
- 2.3.2
- Being alike
 - Having resemblance
 - Of the same kind
 - Two or more things can be similar in certain respects
 - One must be specific about how things are similar (6)
- 2.3.3
- This is an opposite of similarity
 - Means being alike
 - Of the same kind
 - A point at which things are not the same
 - This concept must also be used in specific instances (6)
- 2.4 2.4.1
- Truth or God is one; sages call it by various names.
 - It does not have a founder.
 - There is no unifying belief or teaching. (6)
- 2.4.2
- They believe that they are the descendants of a people who entered into a covenant with God around 1250 BCE.
 - Abraham is considered to be the spiritual founder.
 - According to the Jewish tradition, the obligations of the covenant are expressed in the Ten Commandments. (6)

QUESTION 3

- 3.1 3.1.1
- Belief is sometimes used as a synonym for religion.
 - Belief may mean acceptance of a thing, a fact, a statement or a teaching.
 - Belief is the acceptance of a teaching.
 - Belief may mean a firm opinion.
 - A person with an opinion does not doubt or waver.
 - Belief is trust or confidence. (10)
- 3.1.2
- Myths often contain historical and metaphorical material.
 - They are not always literally true.
 - They are not factual accounts, but are intended to convey spiritual truths.
 - Myths are used to explain, for example, the birth and death of Jesus, Mohammed and Siddhartha Gautama.
 - They often look at how the world was created.
 - They also look at how sin and evil emerged.
 - They look at what happens at the end of the world. (10)
- 3.2
- Declaration of faith (Shahaadah)
 - Ritual prayer (Salah)
 - Fasting (Saum)
 - Alms (Zabah)
 - Pilgrimage (Hajj) (10)
- 3.3 Secularism as an example:
- It involves ethics based on reasoning about human nature.
 - It does not refer to a god or gods.
 - The understanding of the universe is purely scientific.
 - It does appeal to religious explanations for life and the world.
 - It tends to go with the democratic forms of government.
 - Supports human rights.
 - Supports non-discrimination on the basis of religious beliefs.
 - It believes that religion is socially divisive rather than uniting.
 - It tolerates religion. (10)
- 3.4
- Inspiration refers to the breath (power, knowledge) of an extraordinary being or power.
 - For example a deity, coming into a person and taking over that person's own breath.
 - People may feel that they are possessed by such a power
 - Or that they have received a revelation.
 - People feel that they have had a special, direct and immediate access to a dimension of being understanding or power that is beyond every day experience.
 - Other people in later generations will still draw on this inspiration. (10)

[50]

QUESTION 4

- 4.1
- In Islam it is said there should be no compulsion in religion.
 - In Hinduism it is said just as all rivers flow to the sea, so does all paths lead to God.
 - According to the Constitution of South Africa, everyone has the right to freedom of conscience, religion, thought, belief and opinion.
 - Religious observances may be conducted at state or state aided institutions, provided that those observances follow rules made by the appropriate public authority.
 - They should be conducted on an equitable basis and attendance at them should be free and voluntary.
 - The right does not extend to advocacy of hatred that is based on race, ethnicity, gender or religion, and that constitutes incitement to cause harm. (12)
- 4.2
- A natural corollary to the law of Karma is the doctrine of reincarnation.
 - The soul goes through a series of births and deaths.
 - This process is fuelled by desires.
 - A person casts off worn-out garments and puts on others that are new, so does the soul cast off worn-out bodies and enter into others that are new.
 - So says the Bhagavad Gita.
 - The spirit cannot die. (8)
- 4.3
- 4.3.1
- In Hinduism, a person suffering is usually blamed on karma.
 - As they are seen to be paying the price in this life for the evil deeds they committed in their previous life.
 - Some Hindus sometimes use this argument as a reason for their indifference to the poor.
 - In spite of this, Hindus do give to charity throughout the year and also at times of certain festivals. (8)
- 4.3.2
- In Christianity, the life of Jesus serves as an example to all as to how to live a life of giving to others.
 - While on earth, Jesus showed this concern for the disadvantaged of society.
 - The main focus of His ministry was on the poor and the sick.
 - Followers of Jesus are to live a life expressing the same concerns. (8)
- 4.4
- The marker must not look for a Yes or No answer but consider ALL the facts as presented by the candidate.

YES

- In September 2006, a Danish newspaper published cartoons of the Prophet Mohammed.
- The newspaper ignored requests from Danish Imams.
- Not to publish the cartoons.
- Soon Muslims in other countries held protest marches.
- Some turned violent.
- Danish embassies were attacked.
- Western businesses were boycotted.

- 5.3
- Responsibility does not merely mean restrictions or limitations.
 - It is, rather, taking accountability for your actions.
 - For example, children have the right not to be abused.
 - But they have the responsibility to be accountable for their actions. (8)
- 5.4
- Scientific developments have changed our world.
 - At a deeper level science has challenged the way people look at the world.
 - Science has challenged the very foundations of traditional religions.
 - The difficulties between religion and science have emerged in the last four centuries.
 - The two approaches became increasingly competitive, even conflicting.
 - In all centuries religion through the ages has traditionally provided answers to question such as the following:
 - How and when did the world start?
 - When did humans make their first appearance?
 - While some religions regarded it as a major conflict, others had less difficulty in reconciling their teachings with the theories of science. (10)

[50]**TOTAL SECTION B: 100****GRAND TOTAL: 150**

- 5.3 Verantwoordelikhed beteken nie gewoon beperkinge nie.
- Dit is eerder om aanspreeklik vir jou aksies te wees.
 - Byvoorbeeld, kinders het die reg om nie mishandel te word nie.
 - Maar hulle het ook die verantwoordelikhed om aanspreeklik te wees vir hulle dade.
- (8)
- 5.4 Wetenskaplike ontwikkelinge het ons wêreld verander.
- Wetenskap het op 'n dieper vlak die manier hoe mense na die wêreld kyk uitgedaag.
 - Wetenskap het die fondasies van tradisionele godsdiens uitgedaag.
 - Die moeilikheid tussen godsdiens en wetenskap het in die laaste vier eeue ontstaan.
 - Die twee benaderings het toenemend kompetend en selfs botsend geword.
 - In al die eeue deur die jare het godsdiens tradisioneel antwoorde vir vrae soos die volgende verskat:
 - Hoe en wanneer het die wêreld begin?
 - Wanneer het die mens sy eerste verskyning gemaak?
 - Terwyl sommige godsdiensleerders dit as 'n groot konflik beskou, het ander minder moeite om hul leringe met die teorieë van wetenskap te versoen.
- (10)
- [50]
- TOTAAL AFDELING B: 100
- GROOTTOTAAL: 150

QUESTION 5

NEE

- Die media rapporteer eenvoudig nuss van 'n godsdienstige aard.
- Die media is gebind deur die reëls van die Onafhanklike Klagte Kommissie.
- Godsdien word gereed deur politici uitgebuit.
- Haat word deur fundamentaliste aangevuur.
- Dit is nie die media wat haat aanvuur nie.
- Vryheid van die pers word in 'n verskeidenheid standpunte deur verskillende media reflekteer.
- Die media is besigheid en sal nuuswaardige-items uitsoek.

(14) [50]

5.1

5.1.1 5.1.1 Judaïsme Islam

(4)

5.1.2

Nee

- Dit is 'n geveg vir grond.
- Die Jode wil 'n land vir hulself hê.
- Hulle het die grense uitgebrei sonder om die ander party te raadpleeg.
- Die Moslems wou die hele gebied Palestina noem.
- Die benaming van die land is ook 'n oorsaak vir die konflik.
- Die Jode het ook geglo dat God aan hulle die land gegee het.

(10)

5.1.3

- Die mense betrokke by die konflik is lede van verskillende godsdien groepe in die gemeenskap en hulle moet na hul godsdienstige leiers luister/gehoorsaam.
- Die godsdienleiers kan tydens byeenkomste met gelowiges praat en geweld ontmoedig.
- Godsdienleiers moet saamspan met ander gemeenskapleiers om in te gryp en saamwerk om vrede te herstel en te herbou.
- Deur hulle leiers kan godsdiensgroepe deel wees van besluitneming oor beleid om te verseker dat die beleid so ontwerp word dat geen groep in die gemeenskap ondermyn word nie.
- Die waardigheid van godsdien moet verdedig word.
- Dit is 'n manier, gebaseer op godsdienstige leringe, wat gebruik kan word om die nuus dat vrede noodsaaklik is vir naasbestaan, te versprei.

(10)

5.2

- Die Inyanga is primer 'n geneser.
- Tradisionele geneser is 'n persoon wat siek mense met kruie en natuurlike medisyne help.
- Hy/Sy voorsien die dienste van medisinale genesing in 'n gemeenskap.
- 'n Waarsêer bemiddel tussen die lewende mense en die voorader.
- Soms kan een persoon beide 'n inyanga en 'n sangoma wees.

(8)

VRAAG 4

- 4.1 In Islam word daar gesê dat daar nie verpligting in godsdienis moet wees nie.
- In Hindoeïsme word daar gesê dat, net soos alle riviere na die see vloei, lei alle paate na God.
 - Volgens die Grondwet van Suid-Afrika het elkeen die reg tot vryheid van gewete, godsdienis, denke, geloof en opinie.
 - Godsdienstige aktiwiteit mag by staats- of staatsondersteunende instellings beoefen word, maar sulke aktiwiteit moet die reëls van die betrokke openbare gesag volg.
 - Dit moet op 'n gelyke basis beoefen word en bywoning moet vry en vrywillig wees.
 - Die reg dek nie die goedpraat van haat wat gebaseer is op ras, etnisiteit, geslag of godsdienis en wat opsweeping tot geweld insluit nie.
- (12)
- 4.2 'n Natuurlike uitvloei van die Wet van Karma is die leerstelling van reïnkarnasie.
- Die siel gaan deur 'n reeks geboortes en sterftes.
 - Hierdie proses word aangevuur deur begeertes.
 - Net soos die mens verslete kiere uittrek en nuwes aantrek, so verwerp die siel verslete liggame en trek nuwes in.
 - So sê die Bhagavad Gita.
 - Die siel kan nie doodgaan nie.
- (8)
- 4.3 4.3.1 In Hindoeïsme word karma blameer vir 'n persoon se lyding.
- Omdat dit beskou word dat hulle die prys betaal in hierdie lewe vir die bose daade wat hulle in hul vorige lewens gepleeg het.
 - Sommige Hindoes gebruik soms hierdie argument as 'n rede vir hulle verskille ten opsigte van die armes.
 - Ten spyte daarvan, gee Hindoes nog liefdadigheid dwarsdeur die jaar en ook tydens sekere feeste.
- (8)
- 4.3.2 In die Christendom dien die lewe van Jesus as 'n voorbeeld hoe om 'n lewe van gee vir andere te lewe.
- Terwyl Jesus op die aarde was het hy sy sorg vir die minderbevoorrregtes in die gemeenskap getoon.
 - Die hoofokus van Sy bediening was op die armes en die siekes.
 - Volgelinge van Jesus moet 'n lewe lei wat dieselfde sorg uitbeeld.
- (8)
- 4.4 Die nasienner moet nie net kyk vir JA of NEE antwoorde nie maar moet al die feite wat deur die kandidaat aangebied word, in aanmerking neem.
- JA**
- In September 2006, het 'n Deense koerant sportprente van die Profet Mohammed gepubliseer.
 - Die koerant het versoeke van die Deense Imams geïgnoreer.
 - Om nie die sportprente te publiseer nie.
 - Spoedig het Moslems in ander lande protes-optogte gehou.
 - Sommige het geweldadig geword.
 - Deense ambassade was aangeval.
 - Westerse besighede was gebokot.

VRAAG 3

3.1	3.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Geloof word soms as 'n sinoniem vir godsdiens gebruik. • Geloof kan die aanvaarding van iets, 'n feit, 'n stelling of 'n lering beteken. • Geloof is die aanvaarding van 'n lering. • Geloof beteken moonlik 'n ferm opinie. • Geloof met 'n opinie weifel of twyfel nie daaroor nie. • Geloof is vertrouwe of selfvertoue. 	(10)
3.1	3.1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Mite bevat gewoonlik historiese en metaforiese materiaal. • Hulle is nie altyd letterlik waar nie. • Hulle is nie feitlike weergawes nie, maar probeer om geestelike waarheid oor te dra. • Mites word gebruik om dinge te verduidelik soos byvoorbeeld die geboorte en dood van Jesus, Mohammed en Siddhartha Gautama. • Hulle kyk gewoonlik hoe die wêreld geskep is. • Hulle kyk ook hoe sonde en kwaad ontstaan het. • Hulle kyk wat gaan gebeur aan die einde van die wêreld. 	(10)
3.2	3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Verklaring van geloof (Shahadah) • Rituele gebed (Salah) • Vas (Saum) • Almoese (Zabah) • Pelgrimstog (Hajj) 	(10)
3.3	3.3	<p>Sekularisme as 'n voorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit behels etiek wat gebaseer is op redenering oor die menslike natuur. • Dit verwys nie na god of gode nie. • Die verstaan van die natuur is suiwer wetenskaplik. • Dit doen 'n beroep op godsdiensige verklarings vir lewe en die wêreld. • Dit neig om saam te gaan met die demokratiese regeringvorme. • Ondersteun menseregte. • Ondersteun nie-diskriminasie op die basis van godsdiensige oortuigings. • Dit glo dat godsdiens sosiale verdeeldheid veroorsaak eerder as om mense te verenig. • Dit is verdraagsaam teenoor godsdiens. 	(10)
3.4	3.4	<ul style="list-style-type: none"> • Inspirasie verwys na die asemteug (krag, kennis) van 'n buitengewone wese of gesag. • Soos byvoorbeeld 'n goddelike wese wat in 'n mens ingaan en daardie persoon se eie asem oorneem. • Mense mag voel dat hulle deur hierdie krag in besit geneem word. • Of dat hulle 'n goddelike openbaring ontvang het. • Mense voel dat hulle 'n spesiale, direkte en onmiddellike toegang tot 'n dimensie van bestaan, 'n begrip van mag wat alledaagse ervaring oorskry, beleef het. • Ander mense in latere geslagte mag steeds krag put uit hierdie inspirasie. 	(10)

[50]

2.3	2.3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Beteken dat twee of meer dinge in staat is om vergelyk te kan word. • Dit beteken nie dat dinge eenders is nie. • Die daad van <i>vergeljking</i> is meer as een ding. • Beteken twee of meer dinge is geneig om ooreenkomste en verskille te wys. • Vergeljking kan eksplisiet of implisiet wees. 	(6)
	2.3.2	<ul style="list-style-type: none"> • Om soortgelyk te wees • Om ooreenkomste te toon • Van dieselfde soort • Twee of meer dinge kan dieselfde in sekere opsigte wees • Jy moet spesifiek wees in hoe dinge eenders is 	(6)
	2.3.3	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is die teenoorgestelde van ooreenkoms • Beteken om soortgelyk te wees • Van dieselfde soort • 'n Punt waar dinge nie dieselfde is nie • Hierdie konsep moet ook gebruik word in spesifieke gevalle 	(6)
2.4	2.4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Waarheid of God is een. Geestelikes het verskillende name daarvoor. • Dit het nie 'n stigter nie. • Daar is nie 'n verenigende oortuiging of leer nie. 	(6)
	2.4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle glo dat hulle die atstammeling is van 'n volk wat ongeveer 1250 BCE 'n verbond met God gesluit het. • Abraham word as die geestelike stigter beskou. • Volgens die Joodse tradisie word die verpligtinge van die verbond in die Tien Gebode vervat. 	(6)

[50]

AFDELING B

VRAAG 2

2.1

- Boodskappers van die skepper.
- Toesighouers oor die fisiese wêreld.
- Sien om na die welsyn van die lewendes.
- Hulle openbaar hulself deur drome en soms deur visioene om met die lewendes te kommunikeer.
- Om met God te kommunikeer gebruik die lewendes die voorvaders – hulle is tussengangers.

(8)

2.2

Islam

- Islam het twee groot vertakings, Sunni en Shi'ite.
- Die Sunni's is die grootste groep wêreldwyd.
- Maar in sommige lande is die Shi'ite in die meerderheid, soos in Irak en Iran.
- Shi'ites glo dat die afstammeling van Mohammed goddelike aangestelde imams is met bonatuurlike kennis en gesag wat die gelowiges moet lei.
- Sunni's verwerp dit en glo dat gelowiges hulle leiers moet kies.
- Shi'ites glo dat twaalf imams die tussengangers tussen God en die mensdom was.
- Die twaalfde imam kruip weg, maar hy sal eendag terugkeer.
- Tot met sy terugkeer word die gemeenskap geleid deur 'n hiërargie godsdienstige leiers genoem mullahs, en die belangrikste van hulle word ajatolias genoem.
- Sunni-Islam gebruik ook die term imam, maar verwys net na die persoon oor sy kennis en die diepte van geloof.
- Sunni's soek leiding uit die Koran en die Hadith.

Christendom

- Die Christelike godsdiens word in drie hooftakke verdeel.
- Dit is Rooms-Katolieke, Protestants en Ortodoks.
- Die drie hooftakke het ook verskeie subtakke.
- In die Protestantse tak is daar byvoorbeeld Metodiste, Lutherane, Pinksters, Adventiste, Moramiers, ens.
- Die Ortodokse tak is verdeel in Koptiese, Griekse, Russiese vertakings, ens.
- Die Ortodokse Kerk en die Rooms-Katolieke Kerk het geskei as gevolg van verskille oor die opbergsag van die Pous.
- Daar was ook verskille oor die oorsprong van die Heilige Gees.
- Die Rooms-Katolieke Kerk leer dat die Heilige Gees van God die Vader en die Seun kom.
- Die Protestantse kerke verskil van die Rooms-Katolieke met verwysing na die Nagmaal (Heilige Nagmaal).
- Die Ortodokse Kerk leer dat die Heilige Gees slegs van God die Vader kom.

(12)

AFDELING A

VRAAG 1 (VERPLIGTEND)

1.1	1.1.1	Zoeloe	(2)
	1.1.2	Tripikata	(2)
	1.1.3	Katoliek	(2)
	1.1.4	Tanach	(2)
	1.1.5	Kaliph	(2)
1.2	1.2.1	Dit is 'n liggaam van beginsels en waardes wat aanvaar word deur die volgelingen van die godsdiens.	(2)
	1.2.2	Dit verwys na die beginsels en waardes van 'n godsdiens wat nie verander kan word nie.	(2)
	1.2.3	Dit verwys na 'n stel idees en beginsels wat verduidelik hoe 'n samelewing of kultuur georden behoort te word.	(2)
	1.2.4	Dit is eenvoudige stories wat iemand behels wat of 'n morele probleem moet oplos of die gevolge van optredes moet dra.	(2)
	1.2.5	Dit is heilige stories wat die wêreld verduidelik soos dit is en die aard van menslike ondervinding.	(2)
1.3		Godsdienstige leringe wat 'n verduideliking gee vir menslike besorgdhede soos lewe na die dood en idees oor goed en kwaad.	(4)
		Gelooft verwys na hoe 'n persoon voel of dink oor 'n godsdienstige wêreldbeskouing.	(4)
1.4		Theravada Boeddhisme	(6)
		Mahayana Boeddhisme	(6)
		Vajrayana Boeddhisme	(6)
1.5		• Dit impliseer dat enigeen oral die vryheid van keuse het om the glo wat hulle wil glo oor God.	(4)
		• Enigeen is vry om die aktiwiteit en beoefening van die godsdiens van hul keuse te volg.	(4)
		• Mense kan nie gedwing word om tot 'n ander godsdiens te bekeer nie.	(4)
1.6		• Glo in een God	(6)
		• Glo in profete	(6)
		• Glo in engele	(6)
		• Glo in die Oordeelsdag	(6)
		• Hulle het heilige boeke	(6)
		• Hulle het spesiale plekke van aanbidding	(6)
		• Hulle het vakansie-dae	(6)
		• Hulle glo in God as die Skepper	(6)
		• Hulle het spesiale kleredrag	(6)
1.7	1.7.1	D	
	1.7.2	C	
	1.7.3	A	
	1.7.4	E	
	1.7.5	B	
(10)			(5 x 2)
50			TOTAAL AFDELING A:

Hierdie memorandum bestaan uit 8 bladsye.

PUNTE: 150

**RELIGIESTUDIES V1
MEMORANDUM**

SEPTEMBER 2012

GRAAD 12

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAT**

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

